ství byl pravoplatně vysloven před 28. říjnem 1918 mimo území tohoto státu, v královstvích a zemích zastoupených na bývalé říšské radě rakouské, povolány k rozhodování o žádostech za rozluku výhradně jen soudy jmenované v odstavci 3. § 20. téhož zákona a tímto odstavcem čís. 3 není určen místně příslušný soud pro žádosti za přeměnu rozvodu v rozluku v případech, když žádný z manželů nemá svého obecného soudu v tuzemsku, ač z §§ 20. a 24. uvedeného zákona z roku 1919, jakož i ze zprávy právního výboru (tisk. 298, strana 16) o osnově zákona vysvítá, že zákonodárce byl si vědom možnosti případů takových.

Z toho plyne, že není zde základní podmínky § 28. j. n., totiž předmětné příslušnosti soudů tuzemských a že tedy ustanovení § 28. j. n. nelze tu vůbec užíti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 27. září 1921, čj. Nd I 550/12-I. *R. z. s. J. Dr. Říha.*

Zákon ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a nař. pozbyl dnem 30. června 1921 platnosti a bytový úřad není po tomto oprávněn ani zabírací nález vydávati ani za exekuci žádati.

Dne 30. června 1921 zabral bytový úřad v Ž. byt Marii R. používaný a vydal o tom nález ze dne 1. července 1921. Na základě tohoto nálezu, opatřeného doložkou vykonatelnosti, povolil první soud na návrh bytového úřadu exekuci donuceným vyklizením dotčeného bytu. K žádosti strany povinné povolil jí odklad exekuce této.

Rekursní soud odklad nepovolil.

Nejvyšší soud změnil usnesení soudu rekursního a obnovil usnesení prvního soudu. — Odůvodnění: Zákon ze dne 30. října 1919 č. 592 pozbyl dnem 30. června 1921 platnosti a bytový úřad nebyl po tomto dni oprávněn ani zabírací nález vydávati ani za exekuci žádati, neboť pozbylo též platnosti ustanovení § 31 cit. zák., dle něhož rozhodnutí obou podle § 11 vydaná byla vykonatelná soudní exekucí a pominulo zmocnění obce a společných bytových úřadů prováděti opatření podle tohoto zákona, jak plyne z § 70 zák. ze dne 11. března 1921 č. 100 sb. z.

K těmto okolnostem dlužno přihlížeti, poněvadž jsou důležité pro platnost a vykonatelnost exekučního titulu.

Poněvadž exekuční titul návrhu za povolení exekuce za základ sloužící, dle toho, co bylo uvedeno, vykonatelný nebyl, neměla exekuce býti povolována a nemůže být proto vykonána. Tyto

důvody by stačily ke zrušení exekuce, o které však nebylo žádáno, a nelze proto zrušení exekuce z moci úřední vysloviti. Tím spíše musí však stačiti k povolení žádaného odkladu exekuce, přes to, že tu není žádný z důvodů § 42 ex. ř., neboť jde o případ mimořádný.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 1921 č. RI 1261/21-1.

Schín.

O příslušnosti k rozhodování o nárocích proti státu. (Příspěvek k zákonu z 2. listopadu 1918 č. 4. sb. z. a n.

Podle žaloby bylo vyhlášeno po obsazení města Nitry československým vojskem, že každý občan má odevzdati zbraně. Dle vyhlášky bylo slíbeno, že spolehlivým osobám budou zbraně vráceny. Žalobce odevzdal dvě pušky a revolver. Vrácení zbraní mu bylo povoleno. Zbraně však zpátky nedostal. Žaluje československý státní erár na vrácení jich nebo na náhradu jejich ceny.

Soud první stolice žalobě vyhověl. Odvolací soud potvrdil rozsudek prvního soudu. Na dovolání žalovaného zrušil nejvyšší soud odvolací rozsudek s účinkem i na rozsudek prvního soudu, spor zastavil a odsoudil žalobce k náhradě útrat.

Důvody: Prvostupňový súd vychádzal z toho právného stanoviska, že žalobník rečené zbrane odovzdal čsl. vojsku ako predstavitelovi čsl. vlády k vráteniu a na tomto základe ustálil povinnosť čsl. áráru zbrane žalobníkovi vydať.

Odvolací súd, zistiac skutočnosti, že žalobník zbrane, o ktoré tu ide, na všeobecný rozkaz nitrianského velitelstva odovzdal 13./XII. 1918 policii nitrianskej a že ich vrátenie bolo pozdejšie nitrianským županom povolené a konkludujúc z tohoto na to, že odvedenie zbraní bolo len cielom udržania poriadku, právnej a majetkovej bezpečnosti nariadené — zaujal to právné stanovisko, že sa tu medzi štátom a osobou, ktorá zbrane odovzdala, schovacia (depozitná) smluva stala a ponevač dôvod zadržania zbraní prestal, dla súkromnoprávných pravidiel, trvá zaviazanosť strany žalovanej: zbrane vydať poťažne odškodné zaplatiť.

Podla § 540 O. p. p. — cielom určenia, či táto sporná vec vôbec spadá do oboru pôsobnosti sedrie — bolo treba z úradnej povinnosti zkúmať, že z akého právného pomeru sa odvodzuje nárok žalobníkov, a sice či zo vzťahu žalobníkova ku štátu ako subjektu súkromných práv, a či ako representantovi verejnej moci, svrchovanosti.